

Oud Koog gewaardeerd!

Verslag van een online enquête onder de bewoners van Oud Koog

Team Erfgoed, Gemeente Zaanstad
Juli 2023

ZNSTD

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	WIE DEED MEE AAN DE ENQUÊTE EN WAT WAREN DE VRAGEN?.....	4
3	DE WIJK, HET DORP	6
	3.1.1 <i>Aantrekkelijk en om trots op te zijn.....</i>	6
	3.1.2 <i>Gekoesterde plekken, wandelingen en herkenningspunten.....</i>	7
	3.1.3 <i>Dorpsgezichten.....</i>	11
	3.2 BESTEMMINGEN	12
	3.3 BUURTEN.....	14
	3.4 STRAAT	16
	3.5 ARCHITECTUUR.....	18
4	VERBETERPUNTEN	20
5	DE BALANS OPMAKEN	21
	COLOFON.....	22

1 Inleiding

Van 19 december 2022 tot 20 maart 2023 organiseerde Team Erfgoed van gemeente Zaanstad een enquête onder de bewoners van Oud Koog. Het ging om een enquête die bewoners thuis konden invullen via het online programma van Maptionnaire (zie: <https://maptionnaire.com/nederlands>). De aanleiding voor de enquête is de visievorming die corporatie Parteon en gemeente Zaanstad willen maken voor de toekomst van Oud Koog.

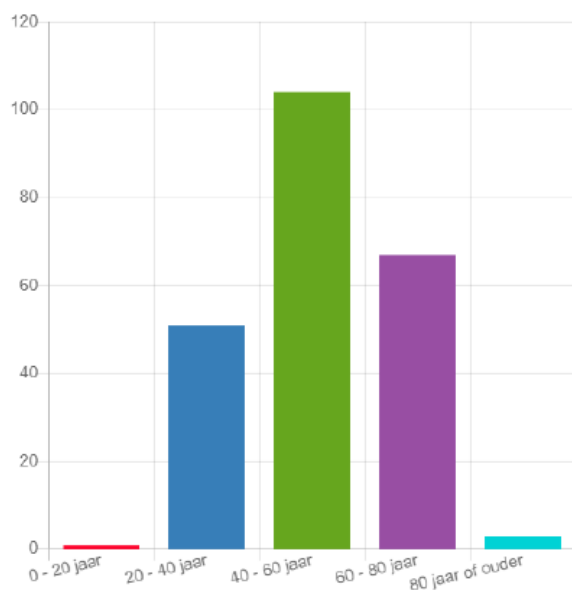
Oud Koog kent vele verschillende buurten, gebouwd in verschillende perioden. Daarom hebben ze elk een eigen identiteit. Team Erfgoed wilde weten wat inwoners van Oud Koog aan hun dorp waarderen. De uitkomsten van de enquête gebruikt Team Erfgoed bij het adviseren over veranderingen en aanpassingen in uw wijk of buurt.

Opzet van het verslag

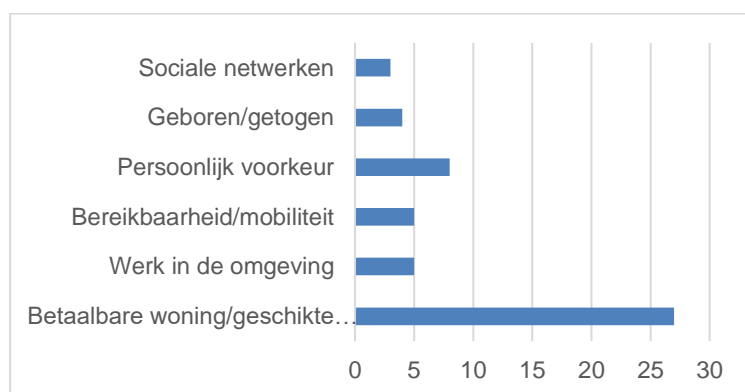
In dit verslag gaan we in op wie aan de enquête deelnam en welke vragen zijn voorgelegd. Daarna volgt een uiteenzetting van de uitkomsten per vraag. Aan het eind proberen we tot een conclusie te komen wat de Oud Koogers beschouwen als de identiteit van het eigen dorp.

2 Wie deed mee aan de enquête en wat waren de vragen?

Ruim 200 bewoners van Oud Koog namen deel aan de enquête, ongeveer 40 deelnemers wonen buiten Oud Koog. (Totaal inwoners in 2022: 4840)

De meeste deelnemers zijn tussen de 40 en 80 jaar oud. Wat we niet weten, omdat we daar niet naar gevraagd hebben, is welke bevolkingsgroepen (etniciteit, werk, opleiding, enz.) zij vertegenwoordigen. De uitkomsten zijn dus vooral een indicatie en kunnen, ook gezien het aantal deelnemers, niet als representatief worden beschouwd. Wel blijkt een groot deel van de deelnemers (meer dan 140) meer dan 10 jaar in Zaanstad Noord te wonen.

Reden waarom deelnemers in hun dorp zijn komen wonen

De vragen die aan de deelnemers werden gesteld, zoomden in van de grote schaal naar de kleine, van de wijk als geheel en via vragen over de eigen buurt en de daarbinnen liggende straten tot vragen over de architectuur. Elk onderwerp werd voorafgegaan door een video met een historische introductie op dat thema.

De wijk- De deelnemers werden gevraagd om op de kaart plekken aan te geven die zij bijzonder vinden en koesteren en werden vervolgens gevraagd hun keuze toe te lichten. Daarnaast werd hen gevraagd om wandelingen uit te zetten die zij hun gasten, vrienden of familie zouden aanraden. Ook werd gevraagd wat de belangrijkste locaties voor hen in het dorp waren en welke route zij daar naartoe namen. Met foto's van straatbeelden in de wijk probeerden we te achterhalen welke dorpsgezichten als meest passend voor de wijk werden beschouwd.

De buurt - Vervolgens konden de deelnemers op de kaart aangeven welk gebied zij tot hun buurt rekenen en welk cijfer zij aan hun buurt toekennen. Ook werd gevraagd met behulp van meerkeuze vragen dat cijfer toe te lichten. Zij konden deze keuzen aanvullen met eigen opmerkingen.

De straat – Bij het thema 'Straat' werd de vraag gesteld welke straten in de wijk als de mooiste kunnen worden beschouwd en aan welke eisen een leefbare straat moet voldoen.

Architectuur – Aan de hand van voorbeelden van architectuur uit verschillende perioden van de geschiedenis van het dorp, vroegen we de deelnemers op welke elementen zij bij woningbouwarchitectuur op letten.

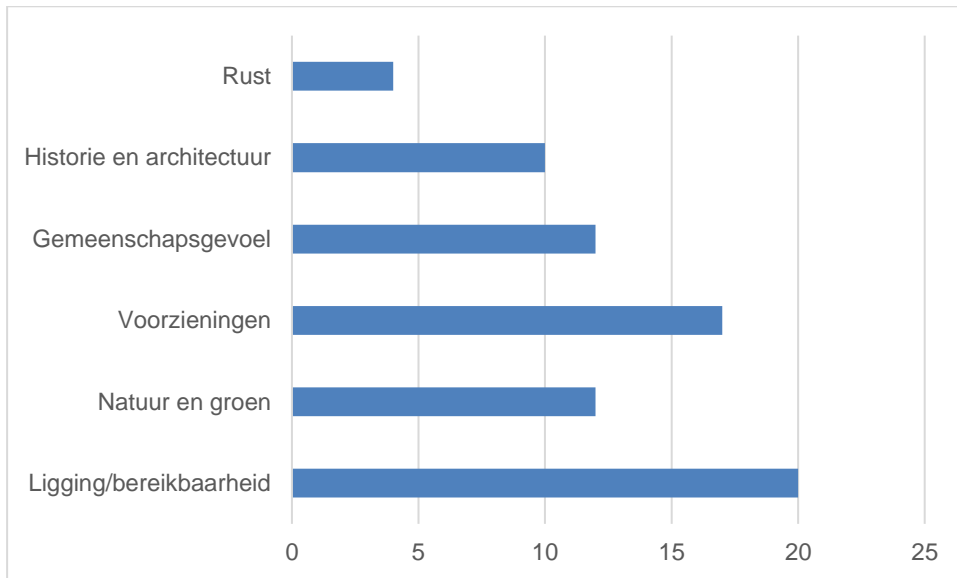
Naast deze specifieke, op een thema toegespitste vragen, stelden we ook een paar algemene, open vragen. De enquête begint met de vraag 'Wat maakt wonen in de wijk aantrekkelijk?', terwijl de een na laatste vraag luidt: 'Waar bent u trots op in de wijk?'. In het verslag hebben we de antwoorden op deze vragen in samenhang bekeken met de wandelingen door de wijk en het aangeven van bijzondere plekken en herkenningspunten. Met de uitkomst op de laatste vraag 'Waar ziet u kansen voor verbetering?' eindigt het verslag.

Bij de analyse van de grote variëteit aan antwoorden die we op de verschillende vragen kregen, hebben we gezocht naar de grootste gemene deler. Natuurlijk springen er soms afwijkende antwoorden uit. Die komen in een paar citaten naar voren, naast reacties die typerend zijn voor de algemene teneur van de antwoorden. Van de enquête is naast dit verslag een rapportage gemaakt, waarin elke opmerking die door de deelnemers is gemaakt, valt terug te lezen. Mocht u daarin geïnteresseerd zijn dan kunt u mailen naar: j.werf@zaanstad.nl.

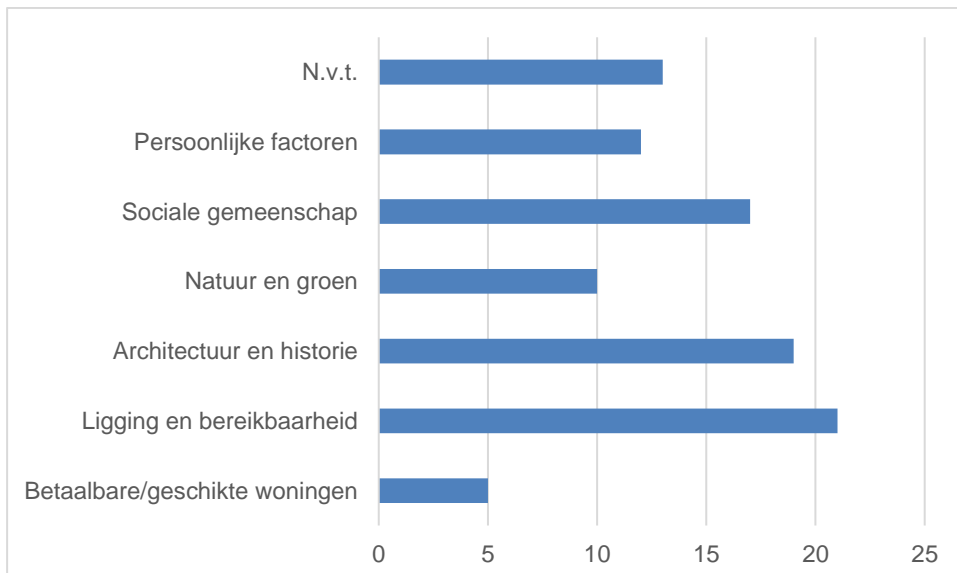
3 De wijk, het dorp

De deelnemers zijn gevraagd om op de kaart plekken aan te geven die zij bijzonder vinden en koesteren en de reden waarom. Daarnaast werd hen gevraagd om wandelingen uit te zetten die zij hun gasten, vrienden of familie zouden aanraden. Ook werd hen gevraagd wat de belangrijkste locaties voor hen in het dorp waren en welke route zij daar naartoe namen. Met foto's van straatbeelden in de wijk probeerden we te achterhalen welke dorpsgezichten als meest passend voor de wijk werden beschouwd. Maar eerst gaan we in op wat bewoners aantrekkelijk vinden aan hun dorp en waar ze binnen hun dorp trots op zijn.

3.1.1 Aantrekkelijk en om trots op te zijn

Aantrekkelijk

Trots

Aantrekkelijk aan de wijk vinden veel inwoners de ligging: het dorp licht dichtbij de uitvalswegen – een op- en afrit van de A8 – en daardoor dichtbij Amsterdam, er is een station dichtbij en er zijn veel voorzieningen. Aantrekkelijkheid en trots vallen samen als het gaat om het dorps karakter van Oud Koog. Inwoners waarderen het historische karakter: de kleine straatjes aan de ene kant, maar ook de statige huizen langs de

Hoogstraat, de bomenrijke straten en het ontbreken van lelijke hoogbouw. Dat dorpse gevoel wordt extra verstrekt door het gevoel van saamhorigheid en de aanwezigheid van sociale controle.

Citaten

'Centraal gelegen in Zaanstad, treinstation op loopafstand, het Koogerpark als achtertuin met rust en activiteiten, afwisselende bouwstijlen en afwisseling van wonen, werken, recreëren, historie van de Zaanse Schans om de hoek.'

'Koogerpark, historische monumenten in de directe omgeving, de tegenstellingen van de fabrieken versus de huizen, centraal in Zaanstad gelegen, 2 stations in de gemeente.'

'Ik ben in deze omgeving opgegroeid. Ik vind het prachtig om de samenhang van grote industrie en daartussen het gewone dagelijkse leven van de mensen die hier wonen te zien. Ook de hutspot aan sociaal en cultureel is geweldig. Tegelijkertijd is die zware industrie en al het verkeer niet gezond voor de bewoners, zelfs al is het officieel niet buiten de normen, ik weet dat het toch op lange termijn niet goed is.'

3.1.2 Gekoesterde plekken, wandelingen en herkenningspunten

Welke plekken koestert u en welke wandeling zou u een bezoeker door uw wijk aanraden? Welke herkenningspunten vindt hij of zij dan op de wandeling?

De door bewoners gekoesterde plekken

Op deze 'heatmap' wordt duidelijk waar zich de meest gekoesterde plekken bevinden

De door bewoners aangeraden wandelingen

Herkenningspunten op de wandeling

Vijf plekken springen in het oog als we een 'heatmap' maken van de gekoesterde plekken: het Koogerpark, molen De Pink, de omgeving van de supermarkt onder de A8 met het kerkplein en de jaren dertig buurt rond het Troelstraplein en ook café De toog met uitzicht op de Zaan wordt zeer gewaardeerd.

De plekken die veelal genoemd worden zijn de mooi fabriekspanden, de molens, de Doopsgezinde Vermaning, de Waakzaamheid bij de sluis met zicht op de Zaan, het zicht vanaf de Julianabrug, de Museumlaan en de buurt rond het Troelstraplein dat in de jaren twintig ontworpen is door architectenbureau Gulden en Geldmaker.

Maar de inwoners markeren ook plekken die voor hen persoonlijke betekenis hebben: de kraamkliniek op hoek Lagendijk/Bestevaerstraat, de plek waar de ouders van de deelnemer hun eerste kus hebben gegeven, de geur

van cacao, de basisschool waar de kinderen heen gaan, de deelname aan de herontwikkeling van de wijk rond het Kerkplein, de gezelligheid op het plein met sinterklaas, koningsdag en de markten, een kleine tuin in de openbare ruimte toegestaan door Albert Heijn. De Ruyterstraat wordt door enkelen aangemerkt als de ideale locatie voor de viering van Sint Maarten. Wat voor veel deelnemers ook belangrijk is de aanwezigheid van winkels en de levendigheid die dat vooral aan het Zuideinde, de Raadhuisstraat en de Hoogstraat met zich meebrengt.

De wandelingen voeren langs deze gekoesterde plekken. Daarbij is duidelijk dat veel bewoners die in het noorden wonen hun wandeling tot dat deel beperkt houden, wat ook voor bewoners geldt die ten zuiden van de A8 wonen. Er zijn er een paar die een wandeling door de hele wijk aanraden.

De herkenningspunten op de wandeling vallen samen met de gekoesterde plekken. De locaties die daaraan nog toegevoegd worden zijn het gebouw van de BWZ, de molen de Bleeke Dood, het skatepark onder de A8, de IJsbauvereniging Juliana in het Kooger park.

Citaten:

‘Koogerpark: Een groen pareltje, heel onverwachts verstoppt. Fijn om even te picknicken.’

‘De Waakzaamheid, 400 jaar geschiedenis, prachtig gerestaureerd en de sluis is weerzichtbaar gemaakt in dit verder nieuwe Zaanse buurtje.’

‘Ook oude industriepanden hebben hun charme en deze zijn in vol bedrijf. 's avonds zelfs mooi met die lichtjes. En ze zijn er al zo lang.’

De Breestraat: ‘hier krijg je een heel mooi zicht op de prachtige verschillende oud bouw die er staat.’

Stationsstraat: ‘met het prachtige oude Postkantoor aan het einde.’

Leeghwatersraat: ‘De mooie roze bomen in het voorjaar.’

‘Buurtje ontworpen door Gulden en Geldmaker: Gezellige wijk, ik woon er ook, met mooie huisjes van begin vorige eeuw. Leuke combinatie van bouwstijlen, mooie oude bomen van per straat vaak verschillend type, waardoor er veel afwisselend groen is in de wijk. De voortuintjes zijn vaak ook leuk ingericht.’

‘Mooie woningen met veel oude bomen. Dit buurtje straalt gezelligheid en warmte uit.’

‘Skatebaan/hangplek waar ik vrijwel elke avond met mijn gabbers rondhing!’

‘Natuurlijk verdient onze mooie wijk een eigen afslag vanaf de snelweg. Zeker vanwege het vrachtverkeer van onze industrie, zoals Tate&Lyle.. Industrie is werk en welvaart. Een geur filtertje zou de voormalige stijfselafabriek Tate& Lyle trouwens wel sieren.’

Reëelenstraat: ‘Zo hier ongeveer trof ik een voorvader van mij, die in 1605 hier al werkte als olieslager en waar een andere voorouder van mij geboren werd in 1605.’

3.1.3 Dorpsgezichten

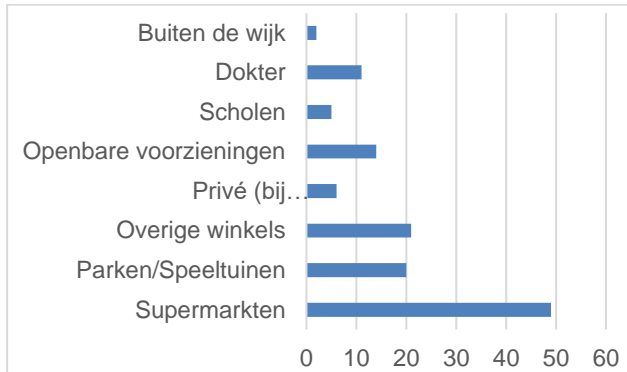

1	2
3	4
5	6
7	8

Afgaand op de kaart met gekoesterde plekken is het niet vreemd dat beelden van het sluisje bij De Waakzaamheid (1), het zicht op molen De Pink (4) en de fabriekswand bij Tate en Lyle (8) hoog scoren en op het tweede gezicht de Museumlaan (2), het Zuideinde (5) en het viaduct (7). Minder bekend zijn de Ruyterstraat (6) en de Irisstraat (3), waarschijnlijk ook omdat die straten niet op een doorgaande route liggen en vooral bij bewoners uit de directe omgeving bekend zijn.

3.2 Bestemmingen

Op welke plekken in de wijk komt u vaak om te winkelen, af te spreken, voor de kinderen of anders?

Veel gekozen bestemmingen in Oud Koog

Voorbeeld van route naar bestemmingen

De meest gekozen bestemming in de wijk zijn de supermarkt en de winkels rond de Albert Heijn onder het viaduct. Ook het winkelcentrum in Westerkoog wordt door enkele als bestemming gekozen. Vooral ten zuiden van de A8 worden alle straten daarbij gebruikt. Ten noorden van de A8 zijn de Pink- Museumlaan en de Raadhuisstraat - Legendijk - Hoogstraat de hoofdroutes.

3.3 Buurten

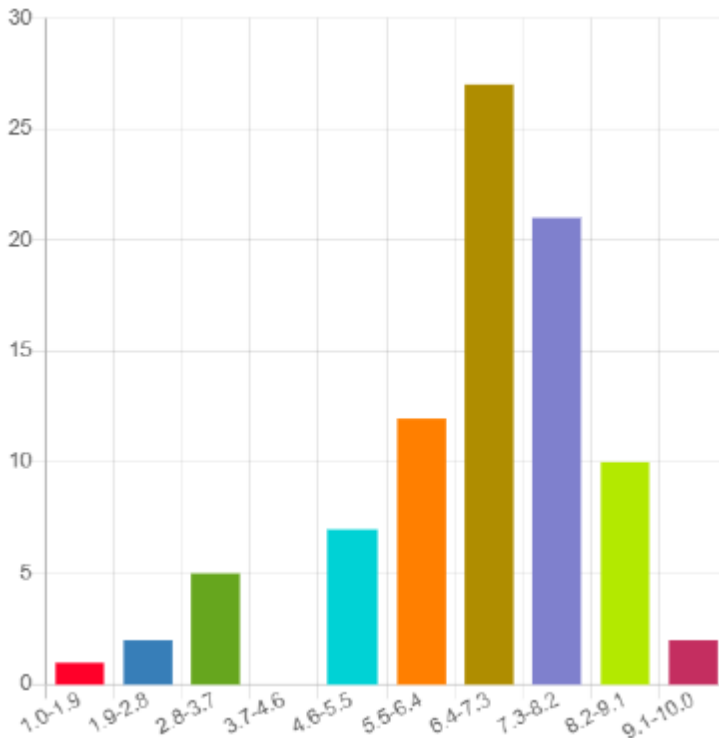
De deelnemers werden gevraagd om op de kaart aan te geven welk gebied zij tot hun buurt rekenen en welk cijfer zij aan hun buurt toekennen. Ook werd hen gevraagd door meerkeuze vragen dat cijfer toe te lichten met een uitnodiging tot het maken van aanvullende opmerkingen.

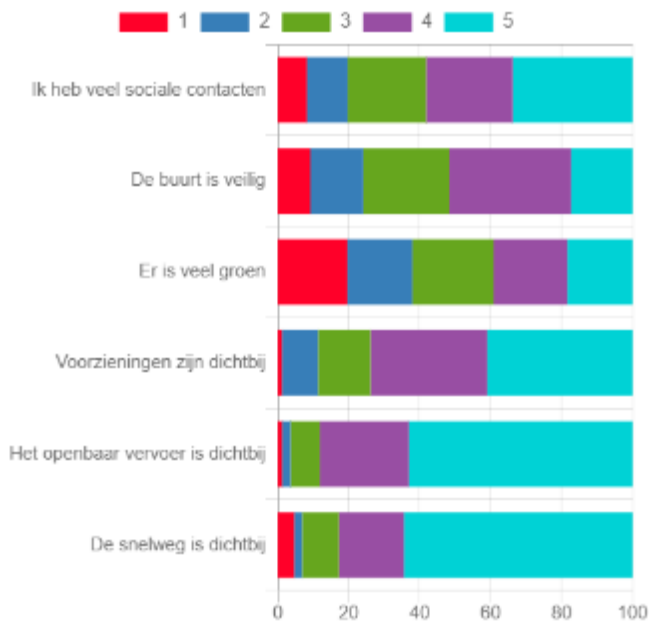
Voorbeelden van buurten die door deelnemers omcirkeld zijn

Voor veel bewoners is de grotte van de eigen buurt beperkt tot de directe omgeving van de woningen. Slechts een enkeling omcirkelt het gehele noordelijk of gehele zuidelijk deel van Oud Koog. De A8 fungeert dus kennelijk ook sociaal voor een duidelijke grens in het dorp.

12. Welk cijfer zou u aan uw buurt willen geven?

Het cijfer dat deelnemers aan hun buurt geven.

Het merendeel van de deelnemers geeft de eigen buurt een 7 of een 8, 9-ens komen ook veel voor. Opmerkelijk is dat sommige bewoners aangeven dat de score hoger zou zijn geweest dan een 8 als de wijk als het beheer van de openbare ruimte beter zou zijn geweest. Of ze geven aan dat als er minder lawaai zou zijn de buurt een 9 of een 10 zou scoren. Dat betekent dus dat de bewoners van Oud Koog heel tevreden over hun buurt zijn. Volgens hen komt dat door de vele sociale contacten, de relatieve veiligheid, de nabijheid van voorzieningen, de snelweg en het openbaar vervoer.

Citaten:

'Fabrieken in de buurt stoten van alles uit waaronder Ammoniak, dat is niet gezond. Verkeer op Parallelweg rijdt vaak te hard en nieuwe drempels veroorzaken meer overlast doordat auto's er hard overheen rijden.'

'Gezellig prettig mooi en vriendelijk. Een lief Zaan's buurtje en fijne burenen.'

'Het is nu nog lekker wonen, helaas worden er erg veel woningen bijgebouwd waardoor er een parkeerprobleem gaat ontstaan en ook door al dat extra verkeer door de nieuwe woningen gaat de wijk veel slechter bereikbaar worden. Nu soms al lang wachten bij de brug waar de Leliestraat de Zaan over gaat en dan komen dat ook nog al die woningen bij. Daarnaast komt zoals y er nu uit ziet de op en afrit van de A8 in oud Koog te vervallen wat ontzettend veel extra verkeer door de wijk gaat opleveren waardoor je ook moeilijker de wijk in en uit gaat komen. Dus dat is een grote verslechtering voor de leefervaring brug.'

Het verkeer is in de loop der jaren zo ontzettend veel toegenomen, dat de Raadhuisstraat zo druk is terwijl er ook kinderen fietsen uit en naar school. Het aantal vrachtwagens om de winkels te bevoorraden neemt ook steeds meer toe. Ook het geluid van de A8 wordt te gek. Waarom geen hogere geluidsschermen. Zonder wekker weet je wanneer het 4.30 uur is.

3.4 Straat

Bij het thema Straat werd gevraagd welke straten in de wijk als de mooiste kunnen worden beschouwd en aan welke eisen een leefbare straat moet voldoen.

Straten die deelnemers als bijzonder hebben aangemerkt

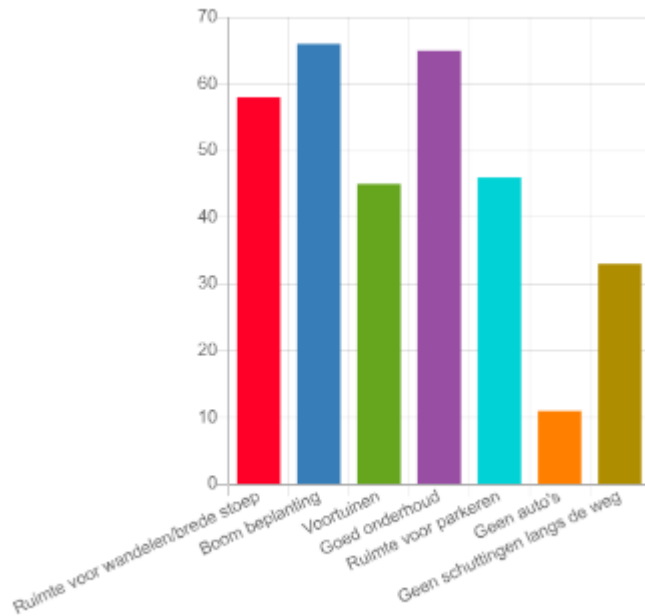
Bijzondere straten: Breestraat; Zuideinde, Zuiderkerkstraat, Kerkstraat, Museumstraat: groen en niet standaard

Citaten:

Stationstraat: 'Ik vind de ruimte van de straat mooi;

Lagendijk: De Lagendijk heeft mooie oude authentieke huizen, maar Tate & Lyle is wel een doorn in het oog en bovendien is er vaak brand wat een onveilig gevoel geeft.'

Troelstraplein: 'De bomen zijn mooi, maar wel té groot inmiddels. Het geeft shade aan de huizen en het genot van in e voortuin zitten kletsen met de buren is inmiddels verdwenen door de luizen in de bomen. Ik ben voorstander van vervanging van de stedelijke bomen elke 25-30 jaar en dan "om en om". Zo blijft de straat leefbaar en houden we plezier. Ik woon 70 jaar op dezelfde plek en ken de straat dus ook zonder bomen en in de huidige staat. Op dit moment zijn de bomen niet leuk meer, ondanks dat het een prachtig gezicht is.'

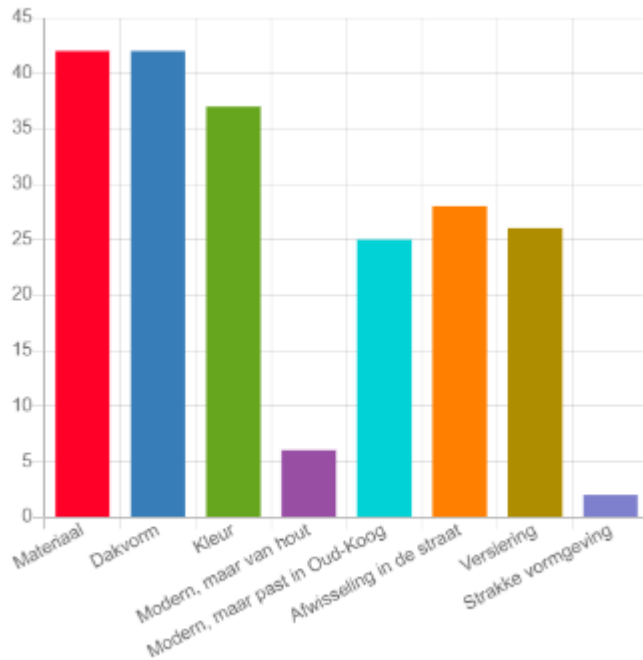
Inwoners van Oud Koog willen ruimte op de stoep om te wandelen, boombeplanting en voortuinen, maar ook voldoende ruimte om te parkeren. Slechts een enkeling merkt de botsende verlangens in de antwoorden op: 'Parkeerplaatsen zouden af en toe best mogen wijken voor groen'. Een groot deel van de deelnemers heeft liever ook geen hoge schuttingen aan de openbare ruimte.

3.5 Architectuur

Aan de hand van voorbeelden van architectuur uit verschillende perioden van de geschiedenis van het dorp, vroegen we waarop deelnemers bij het kijken naar de architectuur op letten. Wat waardeert men en waarom?

1	2
3	4
5	6
7	8

De architectuur van het houten huis aan het Zuideinde (8) wordt door de deelnemers het hoogste gewaardeerd. Daarna volgen de panden uit de vooroorlogse periode; vooral de woningen uit de jaren 30 zijn populair (1,5 en 6). Materiaal, dakvorm, kleur zijn daarbij de belangrijkste aspecten waarop gelet wordt en in iets minder mate afwisseling en versiering. Moderne architectuur mag, als het maar passend is voor Oud Koog. Hout, maar met modern vormgeving scoort niet heel hoog. Daarom zijn de woningen aan de Emmastraat (3) niet heel hoog gewaardeerd.

Citaten

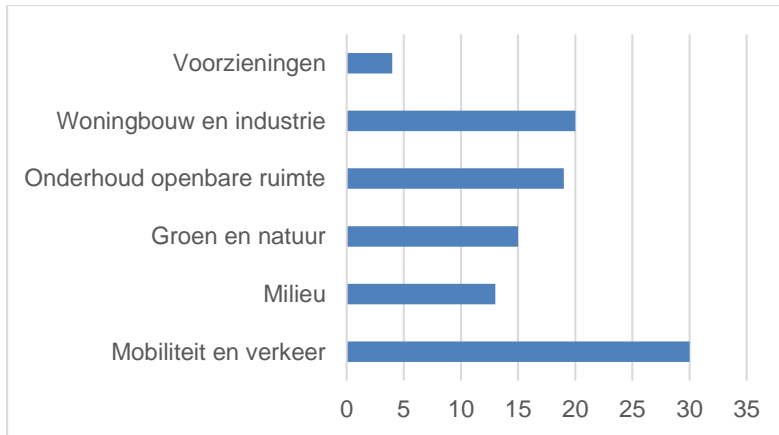
‘Het strakke rijtje nieuwbouw had ook in IJburg of Almere kunnen staan. Niks mis mee maar ik mis Zaanse identiteit of referentie aan omliggende panden. Maar waar het zit, vult het dat pleintje keurig op.’

‘Passend in de wijk. Modern past niet en EL-houtbouw ook niet. Bakstenen en rode dakpannen met mooie dakconstructies passen goed. Moderne jaren 30 variant kan ook zolang deze hier en daar tussen oude huizen staat.’

‘De afwisseling van stenen en houten gebouwen (oud en nieuw) die passen bij de historie van Oud Koog.’

‘Liever jaren 30 woningen dan al die kunststof nieuwe Zaanse huizen zoals ze in Zaandam neerzetten.’

4 Verbeterpunten

De sterke kant van Oud Koog die veel deelnemers aan de enquête noemen, namelijk de menging van industrie en wonen, heeft voor hen ook een keerzijde. Met name de aanwezigheid van de zware industrie als Tate and Lyle en Olam zorgen wat hen betreft voor te veel stank- en verkeersoverlast en nadelig gevolgen voor de gezondheid door fijnstof. Door het werkverkeer ontstaat een onveilige situatie, ook om dat het normale verkeer zich vaak niet aan de verplichte snelheden houdt.

Een andere tegenstrijdigheid is de roep om meer groen aan de ene kant, maar ook om meer parkeerplaatsen. Een enkeling oppert dat de introductie van parkeervergunningen een oplossing zou kunnen zijn. De een noemt parkeren in Oud Koog een drama, de ander meent dat er meer autoluwe/eenrichtingsverkeer straten zouden moeten komen. Wat daarbij als rode draad door alle opmerkingen heen loopt is het gebrek aan onderhoud van de openbare ruimte en handhaving.

In lijn met de grote waardering van het historisch karakter en de functie die de winkels daarin spelen, noemen enkelen dat het openen van het zicht op de Zaan een belangrijke verbetering zou zijn. Een boulevard aan de Zaan in wisselwerking met de reuring die de aanwezigheid van winkels opwekt, zouden sommigen van hen als een aanwinst voor het dorp beschouwen. Het gemis van een centrum met een markt wordt ook door meerdere deelnemers gevoeld.

Citaten

‘Parkeren en druk verkeer is een knelpunt: er zijn op sommige plekken teveel auto's voor te weinig parkeerplaatsen, er is veel vrachtverkeer dat zich voorspelbaar door de wijk moet bewegen omdat er ook veel schoolkinderen fietsen, en er zijn een paar onoverzichtelijke kruispunten (Verzetstraat-Breestraat en Verzetstraat-Raadhuisstraat).’

‘Luchtkwaliteit is een zorg (snelweg, fabrieken, provinciale weg), Een groot gemis is gebrek aan zicht op de Zaan (lekker zitten aan de Zaan zou leuk zijn), verder heeft het dorp geen levende kern er is niet zo veel te doen in KadZ zelf. De route Verzetstraat Pinkstraat is gevaarlijk rondom en onder de A8 en daar fietst veel schoolgaande jeugd.’

‘Een groot deel van de wijk is vervallen of slecht onderhouden. In een wijk met veel arbeiderswoningen en minimagezinnen, ziet de buitenkant er niet altijd gezellig uit. Dat bepaald een groot deel van de sfeer als je in de wijk loopt. Dat en alle rommel op de grond geven een vaak deprimerende indruk.’

‘Er zouden best wat minder parkeerplaatsen mogen en wat meer groen en bomen. Ook maak ik me zorgen over de leefbaarheid als er nog meer bijgebouwd wordt in Zaandam en Oud Koog.’

‘Meeeeeer groen! Mensen nog meer aansporen hun tegels te verwijderen. Hen daar ook op aanspreken. Minder uitstoot van Fabrieken en de snelweg voor een schonere omgeving en lucht. Dit is een reden waarom wij, zodra we de kans krijgen, direct zullen gaan verhuizen. Ik mis hier ook een markt. Het kerkplein zou een mooie plek zijn bijvoorbeeld. Daarnaast mis ik ook een drogisterij. De albert heijn heeft lang niet alles.’

5 De balans opmaken

Over het algemeen zijn de Oud Koogers die deelnamen aan de enquête, zeer tevreden over het dorp waar ze wonen: de meesten roemen de afwisseling in architectuur, de karakteristieke wijpjes uit de jaren dertig, de statige woningen langs de Hoogstraat en het de plekken waar je zicht hebt op de Zaan. Als meest bijzondere plekken komen het Koogerpark, de molen De Pink, de Waakzaamheid en de sluis waar van het uitzicht over de Zaan genoten kan worden, de Museumlaan en het Kerkplein.

Terwijl aan de ene kant waardering is voor de menging van wonen en industrie – de indrukwekkende fabriekswand langs de Lagendijk wordt daarbij genoemd - is men negatief over de nadelen die de aanwezigheid van die industrie met zich meebrengen: het vrachtverkeer, de stankoverlast, de mogelijke gevolgen voor de gezondheid. Alsof de architectuur van de industrie mag blijven staan, maar de functie die de gebouwen huisvesten liever uit het dorp verdwijnt.

De waardering is niet alleen hoog voor het aanzien van het dorp, maar ook voor de sfeer, de saamhorigheid die de deelnemers voelen en het dorpachtige karakter. Groot voordeel van dit dorp is de nabijheid van het openbaar vervoer, de aanwezigheid van een oprit naar de snelweg, de vele voorzieningen en de nabijheid van de Zaan. Volgens sommigen zou de zichtbaarheid van de Zaan vanuit het dorp wel beter kunnen.

Afwisseling is ook wat de meesten waarderen aan de architectuur van de woningbouw in Oud Koog. Daarbij is meer voorkeur voor historiserende architectuur dan bijvoorbeeld voor een moderne interpretatie van houtbouw.

De belangrijkste bestemmingen van routes in de wijk zijn de supermarkt onder de A8 en het Koogerpark. Supermarkten en winkelgebieden, zo bleek ook uit enquêtes in andere delen van Zaanstad, zijn de nieuwe plekken van ontmoeting die om die reden door veel inwoners gekoesterd worden. Om die reden is er ook veel waarderingen voor de winkels die nog aanwezig zijn aan het Zuideinde en de Raadhuisstraat. De snelweg die het centrum van het dorp door midden snijdt en voor veel geluidsoverlast zorgt, roept om een oplossing zodat er weer een markt in het centrum van het dorp gehouden kan worden en het Kerkplein zijn centrumfunctie terug krijgt.

Het groene karakter van Oud Koog zou volgens sommige deelnemers nog wel wat groener mogen. Als een van de hoogtepunten van de wijk wordt het Koogerpark genoemd. Boombepanting in straten wordt zeer gewaardeerd, reden waarom bijvoorbeeld de Breestraat en de Museumlaan als mooi straten worden aangemerkt. Op welke manier deze wens voor groen op gespannen voet staat met het verlangen naar meer parkeerplaatsen moet nader onderzocht worden en mogelijk ook met de bewoners besproken worden.

Waar door de bewoners in hun antwoorden ook op gewezen worden zijn de plekken die voor hen persoonlijk betekenis hebben. De Ruyterstraat waar Sint Maarten volop gevierd wordt, de Kraamkliniek ter hoogte van de Waakzaamheid, ijsbaanvereniging Juliana, enz. Voor een van de deelnemers zijn sommige plekken ook nauw verbonden met de eigen familiegiedenis. Hij of zij schrijft: ‘Molen Het Pink en de Koger kerk. De molen omdat die een relatie heeft met vele generaties Koger en Westzaanse molenaars die mijn voorouders waren. De Koger kerk omdat daar ook mijn voorouders ter kerke gingen. Ik heb zelf verder geen binding met de kerk anders dan dat ik van verre al naar de toren kijk en dan denk "Opa dat heb je mooi gemaakt".’

Colofon

Het verslag *Oud Koog gewaardeerd!* is gebaseerd op uitkomsten van de enquête die via het online programma Maptionnaire is gehouden onder de bewoners van Oud Koog in de periode 19 december 2022 tot 20 maart 2022.

Productie: Team Erfgoed, gemeente Zaanstad

Tekst: Jouke van der Werf, visiespecialist Erfgoed, gemeente Zaanstad
Mail: j.werf@zaanstad.nl

Verbeelding van uitkomsten: Smarticipatie; Baeda al Zamily

Afbeeldingen: Jouke van der Werf